

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

5. De homicidio ex occasione adult.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

irregularis per se fiet ille, qui dedit. Ratio est, quia ejusmodi medicamenta, quae sunt causa tanti effectus, praefertim factum ejiciendi, cum sint, teste Gibal. *de Irreg. loc. cit. numero 17.* persaepe admodum violenta, timere semper debent, ne mortem afferant. Per se, inquam, unde in foro externo pronuntiaberis semper irregularis. At, si coram Deo nihil periculi mortis praevideris, nec ullo modo dubitasti, mors sumentis erit tibi vera, & per omnia casualis; quae juxta superius dicta, te in foro conscientiae irregulare facere, non possem.

32. De Tertio, & Quarto, hoc est de dantibus medicamentum fecunditatis, vel amatorium, benignius loqui, concedimus; facile enim eos excusamus ab irregularitate, quia haec medicamenta non solent simili esse violentia. Expendendum nihilominus est genus medicamenti. Quod si periculosum est, deque periculo tu subdubitasti, irregulare (si illud sumens moriatur) te omnino facimus, quia tunc causa ejus interitus fuit: Si ne dubitasti quidem, irregularem te doctrina haec nus explicata non faciet.

33. Praedictis non obstat Jus Civile, quod tradentes, portionem abortivis, vel medicamentum amatorium morte damnat. Non obstat, inquam, quia id in Legibus Civilibus disponitur. At non semper, quod puniatur à Civilibus Legibus poena mortis, punitur à Jure Canonico poena irregularitatis. Sic punitur morte peccatum nefandum à jure Civili, at non punitur irregularitate à Jure Canonico. Lege Covar. in *Clement. Si furiosus. p. 2. initio num. 3.* Gomez *variar. T. 5. cap. 3. num. 33.* Carer. in *pract. crimin. de homic. §. 1. §. 2. §. 26. num. 103.* Gibal. *c. 4. q. 2. de Irregul. num. 16.* alioque qui praedictas leges afferunt.

§. V. De Homicidio ex occasione Adulterii.

1. **A**lertio prima. Si adulter ex circumstantiis praeviderit adulteram esse à suis occidendam, nec sufficienter cautè se gessit, in removendo periculo, erit, sequuta morte, irregularis, non quidem ex adulterio, quod ex se non est causa proxima mortis, seu non est actio sufficienter directa ad mortem inferendam, sed ex memorato periculo, in quod, spectatis illis circumstantiis Adulter conjicit Adulteram, quamvis volentem, quia, neque is, neque haec Domini sunt vitæ.

2. Si vero sint ex circumstantiis, ut ejusmodi periculum non auferat, irregularis non erit. Ita Suar. *de Conf. d. 46. §. 1. n. 12.* Sayr. *de Conf. l. 7. cap. 5. n. 12.* Farin. *frag. d. p. 2. V. Irreg. n. 505.* alique; quæ Doctrina conciliat Doctores, quorum aliqui affirmant ex adulterio posse oriri irregularitatem.

3. Quod si periculum mortis praevideris, & illam intendisti, te esse certo irregularem diximus §. 7. n. 17. Atque haec monitio custodienda est etiam in sequentibus alertionibus.

4. Alertio secunda. Si committas adulterium, etiam incautè, unde maritus advertens uxoris infidelitatem, se ipsum, propter dedecus inde sibi exortum, occidat, tu irregularis non eris. Ratio est, quia more humano praevidere quidem, & timere poteras de morte uxoris, at de morte Mariti non item. Idem dic, si adultera, ne à marito occidatur, maritum occidat. Fateor tamen, si in aliquo raro casu occasiones has praevideris, nec sufficienter cavisses, difficile est, te non pronuntiarì irregularem, quia, sic, non solum remotam occasionem dedisti talium occasionum, sed verè causam proximam; ad irregularitatem enim contrahendam ex homicidio casuali, non est necesse, ut immediatè sis causa mortis, sed satis est, si à te actio fiat, ex qua prudenter timeatur mortis periculum, quod sufficienter non caveatur, ut dictum est *suprà §. 3. num. 2.* Sic si mittas puerum ad aquam educendam à puteo, advertens ad periculum pueri, si is demergatur, eris irregularis, ut *suprà* diximus

quia, quamvis missis aquatum non sit ex se actio conjuncta, seu ordinata ad hominis mortem, est tamen in his circumstantiis, atque adeo ejusmodi missio erit in materia homicidii injusta.

5. Alertio tertia. Si, inter colloquendum, referas adulterium mulieris coram marito, vel Oram confanguineis, unde adultera ab aliquo ex his occidatur, irregularitatem non effugies, quia, in hac circumstantia, injusta causa est homicidii. Idem erit; si referas quo Corrivali copulam cum femina, quam Corrivalis petit, unde is feminam occidat. Ratio est, quia in his circumstantiis solet fieri ejusmodi Decisio, & tu eam praevideris, vel de ea dubitasti, ut supponimus. Quod si nullo modo de ea suspicatus es, vel erant ex circumstantiis, ut timenda prudenter non esset occasio timere tu non debere irregularitatem. Ita Gibal. *de Irreg. cap. 4. quest. 2. num. 15.* Et sanè in foro externo Episcopus per indicia, & per ea, quae contingere solent, judicabit in praedictis de tuo incurfu in irregularitatem. At in foro interno tua te conscientia, adhibito sapientum consilio, condemnabit, vel absolveret.

6. Si ducas uxorem amasiam, quam praetendebat alius Corrivalis, unde is idem Corrivalis ipsam occidat, profecto, si hanc occisionem non praevideris, certo non es irregularis, at, si eam praevideris, licet eandem non intenderis, te esse irregularem putat P. Prates in *manifesto Irreg. d. 4. cap. 3. §. 3. num. 24.* contra Maiolum, *de Irreg. lib. 5. cap. 48. §. 3. num. 16.* quia in hac circumstantia causa es mortis. Sed mihi placet sententia dicti Maioli, qui hunc etiam in posteriore hoc casu liberat ab irregularitate, & quidem nihil laborans de ejus ratione, illam ego satis validam assero, quia sine peccato mortali contra Iustitiam in materia homicidii non incurritur irregularitas, ut *suprà* vidimus: at, quod peccatum contra Iustitiam committit is, qui amasiam legitime uxorem ducit? Imputet sibi Corrivalis, si id ipsi non placet.

7. Alertio quarta. Si Judex, legitime procedens, de delicto delato, & probato adulteram damnat, v. g. ad inclusionem in Monasterio, maritus autem eam interficiat, non erit Judex irregularis; erit vero, si non legitime procedat, ut, si v. g. adulterium, quod erit occultum patefecit. Prior pars hujus alertionis manifesta est, quia, dum judex iustum judicium profert, non peccat, imò meretur, unde illa mors nullo modo ipsi tribuitur, sed malitiae mariti. Posterior pars probatur, quia tunc judex, extendendo fines officii sui, causa est homicidii, Lege Maiolum, *loc. cit. n. 15.* & Ugolinum *de Irreg. cap. 5. §. 7. n. 2.* Semper autem intelligo, si de periculo subdubitaverit, si circumstantia periculum portendebat, nec sufficienter cavet, &c.

§. VI. De Homicidio occasione subita rixe.

1. **R**ecole, homicidium voluntarium esse, & dici illud, quod fit sub expressa intentione occidendi, quale est illud, quo, quis sive occidit, sive occidere aliquem mandat, directè, ut eum inter vivos non amplius esse velit; atque de hoc disputabimus latè paulo post, homicidium autem casuale, de quo haecenus egimus, est illud, quod fit praeter intentionem agentis, quale est illud, quod aliquis facit, non intendendo mortem, sed intendendo aliquid aliud opus, cui adnectitur per accidens mors alicujus, quam tamen ipse advertit, licet, ut dixi, non intendat.

2. Porro homicidium factum in rixa causam esse irregularitatis non est dubium, quia jam tunc injustè, ut supponimus, occiditur homo: Sed quaestio est, an illud dicatur, & sit absolute voluntarium, an casuale. Id, quod scire interest permaximè, nam ex Tridentino irregularitas ex homicidio casuali occulto est facilioris dispensationis, quam irregularitas ex voluntario, & propter alia, quae dicentur inferius.

3. Quaestiois hujus decisio pendet ex verbis ejusdem Tridentini.